

We hebben er een hoop in onze waterrijke wijk: aalscholvers. Grote vogels zijn het, de grootste kunnen een kleine meter hoog worden met een spanwijdte van de vleugels van bijna anderhalve meter. En grappig genoeg kun je ze het meeste en het beste zien bovenop de lantaarnpalen langs de Nieuwe Gouwe. Ze zitten dan bovenop de lantaarnpaal met hun vleugels gespreid. Nooit samen, altijd maar een vogel per lantaarnpaal. En die pose maakt de aalscholvers heel herkenbaar en ook best bijzonder. Er zijn namelijk niet veel vogels die er een dergelijke gewoonte op na houden.

De aalscholver (*Phalacrocorax carbo*) komt nu veel voor in ons land. Maar dat is niet altijd zo geweest. Tot een halve eeuw geleden werd de soort sterk bejaagd en ook de slechte kwaliteit van het water zorgde voor achteruitgang van het aantal aalscholvers. Gelukkig behoort dat tot het verleden en komen er weer heel veel kolonies voor in Nederland. Hoewel; niet iedereen is zo positief over de aalscholvers. En dan denk ik vooral aan leden van visverenigingen (en zeker ook professionele vissers), want de aalscholver is een geduchte jager op allerlei soorten vis. En hij eet nog veel ook: een pond vis per vogel per dag en als er een gezin te onderhouden is, kan dat oplopen tot een kilo! Maar de aalscholver is beschermd sinds 1979 en het jagen op de vogels is dus strafbaar, net als het verstoren van nesten.

En hoe jaagt de aalscholver? Hij duikt in het water en kan met zijn zwemvliezen behoorlijk diep komen, zeker 20 meter en dan kan hij ook nog eens rustig twee minuten onder water blijven. Hij

zwemt bliksemsnel onder water de vissen achterna. Dat is ook meteen de verklaring van dat eindeloze in de zon en wind zitten met de vleugels gespreid. Om zo diep te kunnen duiken en zo lang onder water te kunnen blijven, hebben aalscholvers juist geen goede waterafstotende laag op hun veren. Met andere woorden: het verenpak wordt kletsnat en dat moet eerst drogen voor er weer gedoken kan worden.

Als je hem zo ziet zitten, zou je denken dat de aalscholver zwart is. Maar dat is niet zo, de veren zijn diep donker bronsgroen en elk veertje van de bovenzijde heeft een zwart randje. In het voorjaar zijn ze best mooi met felwitte wangen en dijen, evenals een witte kruin en nek. De (onbeveerde) keel wordt dan geel. Maar die fraaie kleuren verdwijnen in de loop van het broedseizoen, dat overigens al eind december kan beginnen. Dan is het in een kolonie ook best lawaaiig. De mannetjes maken de nesten en gaan daar dan bovenop zitten met hun aantrekkelijke witte dijen om een vrouwtje te lokken. Meestal zijn er per jaar twee legsels van drie tot vier eieren, vaak veilig in een boom, maar soms ook goed verscholen in het riet op de grond. De toekomstige ouders broeden een kleine maand en daarna duurt het nog wel anderhalve maand totdat de kleintjes kunnen vliegen.

Aalscholvers zijn niet echt trekvogels, in ons land zijn dan ook voornamelijk vaste kolonies. Maar als de winter hier erg koud wordt, gaan ze toch voor de zekerheid een eindje verderop naar het zuiden, richting Middellandse Zee. De afgelopen zachte winters zijn verreweg de meeste aalscholvers echter gewoon in Nederland gebleven. Bijnamen hebben ze ook, waaronder de naam "schollebaar", wat niet alleen een bijnaam is, maar ook nog eens een anagram. Zelfs een NS-station is naar hen vernoemd: Capelle-Schollevaar.

En dan hebben wij in onze wijk ook nog twee "vaste" aalscholvers in de grote vijver van het Van Bergen IJzendoornpark. Maar die vangen geen vis. Het zijn replica's van het beeld op het herdenkingsmonument voor burgemeester Van Bergen IJzendoorn in het Houtmansplantsoen. Sinds 2010 staan ze – in brons gegoten – bij een van de eilanden eeuwig hun vleugels te drogen.

